Advies Verlagen leeftijd burgerlidmaatschap naar 16 jaar

Jeugdraad Bergen op Zoom
T.a.v. Marc Chavardès
Sint-Annastraat 8
4611 TN, Bergen op Zoom

Aan de gemeenteraad van Bergen op Zoom
T.a.v. de griffier
Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR, Bergen op Zoom

Bergen op Zoom, 27 Januari 2026

Geachte raadsleden,

Naar aanleiding van het door GroenLinks-PvdA voorgestelde amendement om de minimumleeftijd voor het burgerlidmaatschap te verlagen naar 16 jaar, heeft de Jeugdraad zich over dit voorstel gebogen en deelt zij hieronder haar overwegingen.

De Jeugdraad onderschrijft het belang van het vroeg betrekken van jongeren bij de lokale politiek. Jongeren op jonge leeftijd kennis laten maken met besluitvorming kan bijdragen aan politieke bewustwording, betrokkenheid en interesse in de democratie. Op dit moment wordt dit vooral gerealiseerd via de Jeugdraad. Het verlagen van de leeftijdsgrens voor burgerleden kan hierop als aanvulling fungeren, maar kan ook een averechtse werking hebben.

Zo is het positief dat jongeren al vanaf 16 jaar de mogelijkheid krijgen om actief deel te nemen aan beeldvormende en oordeelsvormende vergaderingen en zo dichter bij de formele besluitvorming komen. Dit kan bijdragen aan een versterking van het vertrouwen van jongeren in de politiek, doordat zij zich eerder vertegenwoordigd voelen in de raad.

Daarnaast kan een lagere leeftijdsgrens bijdragen aan een betere afspiegeling van de samenleving binnen de raad en commissies, aangezien jongeren andere ervaringen, perspectieven en leefwerelden hebben dan oudere generaties.

Daartegenover staat dat de Jeugdraad momenteel een belangrijke rol vervult door een neutrale en onafhankelijke jongerenblik te bieden op gemeentelijk beleid. Wanneer jongeren zich direct aansluiten bij politieke partijen als burgerlid zijn zij niet neutraal, maar vertegenwoordigen zij ook de standpunten van de betreffende partij. De Jeugdraad ziet hierin het risico dat jongeren in hun standpuntvorming mogelijk meer worden beïnvloed door bijvoorbeeld politieke partijen of hun ouders. Binnen de Jeugdraad bestaat dit risico niet, juist omdat deze onafhankelijk en partij-ongebonden is.

De Jeugdraad is benieuwd of deze maatregel daadwerkelijk meer of andere jongeren zal bereiken dan momenteel al via de Jeugdraad worden betrokken. Er bestaat namelijk het risico dat het verlagen van de leeftijdsgrens er niet zozeer toe leidt dat méér jongeren

participeren, maar dat jongeren de Jeugdraad overslaan of deze voortijdig verlaten om zich direct politiek te verbinden. Dit kan gevolgen hebben voor het ledenaantal en de werking van de Jeugdraad, terwijl de Jeugdraad juist een laagdrempelige en veilige omgeving biedt waarin jongeren ervaring kunnen opdoen, hun mening kunnen vormen en zich kunnen ontwikkelen voordat zij eventueel een politieke keuze maken.

De Jeugdraad acht het daarom van belang dat, indien de leeftijdsgrens voor burgerleden wordt verlaagd, er actief wordt gewaakt voor het behoud en de versterking van de Jeugdraad. De Jeugdraad ziet zichzelf als een waardevolle opstap naar verdere politieke betrokkenheid en vindt het belangrijk dat deze rol ook in de toekomst duidelijk blijft bestaan en wordt erkend.

Samenvattend ziet de Jeugdraad zowel kansen als aandachtspunten bij het voorgestelde amendement. Wij benadrukken het belang van een goede balans tussen nieuwe vormen van jongerenparticipatie en het behoud van bestaande, goed functionerende structuren zoals de Jeugdraad.

Namens de gehele Jeugdraad van Bergen op Zoom,

Marc Chavardès – Voorzitter – Opsteller advies